

Dr. Karner Cecília költségvetési pénzügyi üzemgazdász, majd 1985-ben a MKKE-n közgazdásztanárként diplomázott. 1999-től a Nyugat-magyarországi Egyetem Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Karán, illetve annak előintézményeiben oktatott, jelenleg egyetemi docens. 2000-től szervezi, majd vezeti és oktat az egészségügyi

menedzsment, az orvos-közgazdász, gyógyszerész-közgazdász posztgraduális képzéseken. 2005-ben szerzett PhD-

fokozatot (közgazdaságtudományok) a NYME KTK Gazdasági folyamatok elmélete és gyakorlata Doktori Iskolában, témája: Gazdálkodás az egészségügyben, különös tekintettel a kórházak finanszírozására. 2005-től a Magyar Statisztikai Társaság –, 2007-től az MTA köztestületi –, 2009-től a META tagja, majd 2010-től a Magyar Országgyűlés Egészségügyi Bizottságában szakértő. 2011-ben Nemzetközi Egészség-gazdaságtani tanfolyamot végzett az Österreichische Gesellschaft für Gesundheitsökonomie és a NYME KTK közös szervezésében.

Rákellenes Világnap 2017 – fókuszban a társadalmi és az egyéni felelősség

A Rákellenes Világnapot (World Cancer Day) a Union for International Cancer Control (UICC) kezdeményezte és Párizsban, 2000. február 4-én fogadták el. A világ 155 országában több mint 800 tagszervezettel rendelkező szövetség, amelynek tagja a Magyar Rákellenes Liga is, a világnapot kezdeményező Párizsi Kartában (Paris Charter) az onkológiai betegségek és a prevenciók lehetőségek kutatása, az érintetteknek kínált lehetőségek fejlesztése, valamint a közvélemény téma iránti érzékenységének növelése állt. A világnapot azóta is minden év február 4-én tartják.

A Rákellenes Világnapon sokan sokféle adatot mondanak, mivel az Európai Unióban az országok 22%-ában van rák-regiszter – ahol pontos adatok állnak rendelkezésre –, a maradék 78%-ban becsült adatokkal számolnak. Ami tény, hogy Magyarországon a szív- és érrendszeri betegségek után a daganatos megbetegedések számítanak fő halálloknak, jelenleg minden 4. magyar ember rákban hal meg.

Évente összesen (melanomákkal együtt) 80.000 új eset adódik, ami azonban igazán ijesztő, hogy a nemrégiben össze-sített adatok szerint Magyarországon 2005-2015 között folyamatosan nőtt a daganatos megbetegedések száma!

Talán nem mindenki tudja, hogy az összes rákbetegség egyharmada megelőzhető, ha felismerjük a betegséget előidéző rizikófaktorokat: alkohol, dohányzás, testsúlynövekedés, mozgáshiány, táplálkozás és a stressz.

Szintén kulcsfontosságú az időben történő felismerés, a szűrővizsgálatokon történő részvétel. Ehhez képest itthon olyan kevesen járnak szűrésre, hogy az orvosok tízből hét daganatot már csak áttétes stádiumában vesznek észre.

Magyarországon a releváns szűrővizsgálatok térítésmentesen vehetőek igénybe, mégis nagyon alacsony a részvételi arány. Az emlőrák esetében a legmagasabb, de ott is alig éri el az 50 százalékot. A skandináv országokban, ahol pedig fizetni kell a szűrésért (!), 90 százalékos a részvétel, és nem is nagyon akad áttétes emlőrák az ottani betegek között.

A méhnyakrák egy olyan lassan kifejlődő ráktípus, aminél megfelelő szűrés esetén gyakorlatilag nincs a betegségnek halálos áldozata. Nálunk évente 1200 olyan nőt látnak el az egészségügyben méhnyakrákkal összefüggésben, akik soha nem voltak szűrésen, és évente több mint 300 magyar hölgy hal meg e betegségben.

A daganatos megbetegedések közül az országban tüdőrák miatt halnak meg a legtöbben, és az onkológusok szerint mindössze minden tizedik páciens lehet csak operálni. Ennek fő oka a késői felismerés, pedig ha időben észreveszik a bajt, akár a betegek 70 százalékát is meg lehetne menteni. Ehhez képest az öt éves túlélési mutatók ma csupán 15 százalék körül mozognak.

Magyarországon a prosztatatarák a férfiak körében a harmadik leggyakoribb daganatos halál. Évente mintegy 4000 új prosztatatarákos esetet diagnosztizálnak, és mintegy 1500-an halnak meg e betegség miatt, pedig az időben felfedezett prosztatatarák gyógyítható. Míg Nyugat-Európában és az Egyesült Államokban a frissen diagnosztizált prosztata rákos esetek 80%-a műthető, addig Magyarországon ez az arány pont fordított: a betegek 70-80%-a már későn, áttétekkel kerül orvoshoz. Ilyenkor a sebészi beavatkozás, ami a korai esetek 90%-ában hosszú távú túlélést biztosít, már nem kerülhet szóba.

Látható tehát, hogy a helyzetet csak közösen, összefogással tudunk javítani. A Rákellenes Világnap fókuszában – a tavalyi évhez hasonlóan – idén is „A társadalmi és az egyéni felelősség” áll.